

**Për nivelin
e parë**

*Besa Luzha
Lush Culaj
Muhamet Ahmeti-Metis*

KULTURA SHQIPTARE

EMRI DHE MBIEMRI:

KLASA

SHKOLLA

VENDI

SHTETI

duk gjini

Besa Luzha, Lush Culaj, Muhamet Ahmeti-Metis

KULTURA SHQIPTARE

Fletore tematike
për nivelin e parë

duk^a_Dgjini

**MINISTRIA E ARSIMIT, E SHKENCËS
DHE E TEKNOLOGJISË E KOSOVËS**

**TEKSTE MËSIMORE PËR SHKOLLËN SHQIPE
TË MËSIMIT PLOTËSUES NË DIASPORË**

Autorë/e:

Besa Luzha, Hazir Mehmeti, Lush Culaj, Muhamet Ahmeti-Metis, Nexhat Maloku,
Nexhmije Mehmetaj, Rifat Hamiti, Rizah Sheqiri, Shefkije Islamaj, Xhevat Syla.

Hartues të këtij teksti: Besa Luzha, Lush Culaj, Muhamet Ahmeti-Metis

Koordinatorë: Arif Demolli, Basil Schader, Nuhi Gashi

Projekti është mbështetur nga Shkolla e Lartë Pedagogjike e Cyrihut
(Instituti IPE -International Projects in Education) dhe
Fondi i Llotarisë i Cyrihut (Lotteriefonds des Kantons Zürich) në Zvicër.

PH Zürich

**LOTTERIEFONDS
KANTON ZÜRICH**

Përmbajtja

Njësia mësimore	faqe
1. Ju njoftoj me	6
Shokët dhe shoqet e klasës	7
2. Bisedë familjare	8
Pushimet verore	9
3. Mikpritja shqiptare	10
Në tryezën e përbashkët	11
4. Vizita në Prishtinë	12
Në Muzeun e Kosovës	13
5. Bukuritë e Kosovës.....	14
Vendi im	15
6. Ftesë nga daja Ukë	16
Në dasmën e fshatit	17
7. Komunikojmë	18
Me shoqërinë tonë	19
8. Udhëtojmë	20
Nëpër Shqipërinë e bukur	21
9. Në bregdet	22
Në Durrës lojë e argëtim	23
10. Shëtitje nëpër Tiranë	24
Në Tiranë	25
11. Kujtojmë historinë	26
Në Krujën e Skënderbeut	27
12. Në fshat	28
Punë të ndryshme	29
13. Këndojmë e vallëzojmë	30
Muzika shqiptare	31
14. Qyteti i bukur i Shkupit	32
Vendlindja e Nënës Tereze	33
15. Për ditëlindjen e Timit	34
Lojë, këngë e tortë	35
16. Piknik	36
Në Liqenin e Batllavës	37
17. Tregimet e gjyshit Ujkan	38
Tregimi im	39
18. Kthimi në shtëpi	40
Bisedat në klasë për pushimet verore	41
19. Festojmë së bashku	42
Festat tona	43
20. Letër nga Lisa e Timi	44
Letra ime	45

Tregimi për pushimet në atdhe

Një familje shqiptare, e cila jeton në një qytet të Evropës, ka shumë miq. Fëmijët e tyre (Alba e Genci) miqësohen me shumë shokë e shoqe. Ata janë shembull i mirë si në fqinjësi, ashtu edhe në shkollë.

Tregimi për një pushim të familjarët e Albës dhe të Gencit është interesant. Gjatë këtij udhëtimi fëmijët mësojnë, njohin e miqësohen më shumë. Lexojeni këtë libër për ta kuptuar këtë tregim.

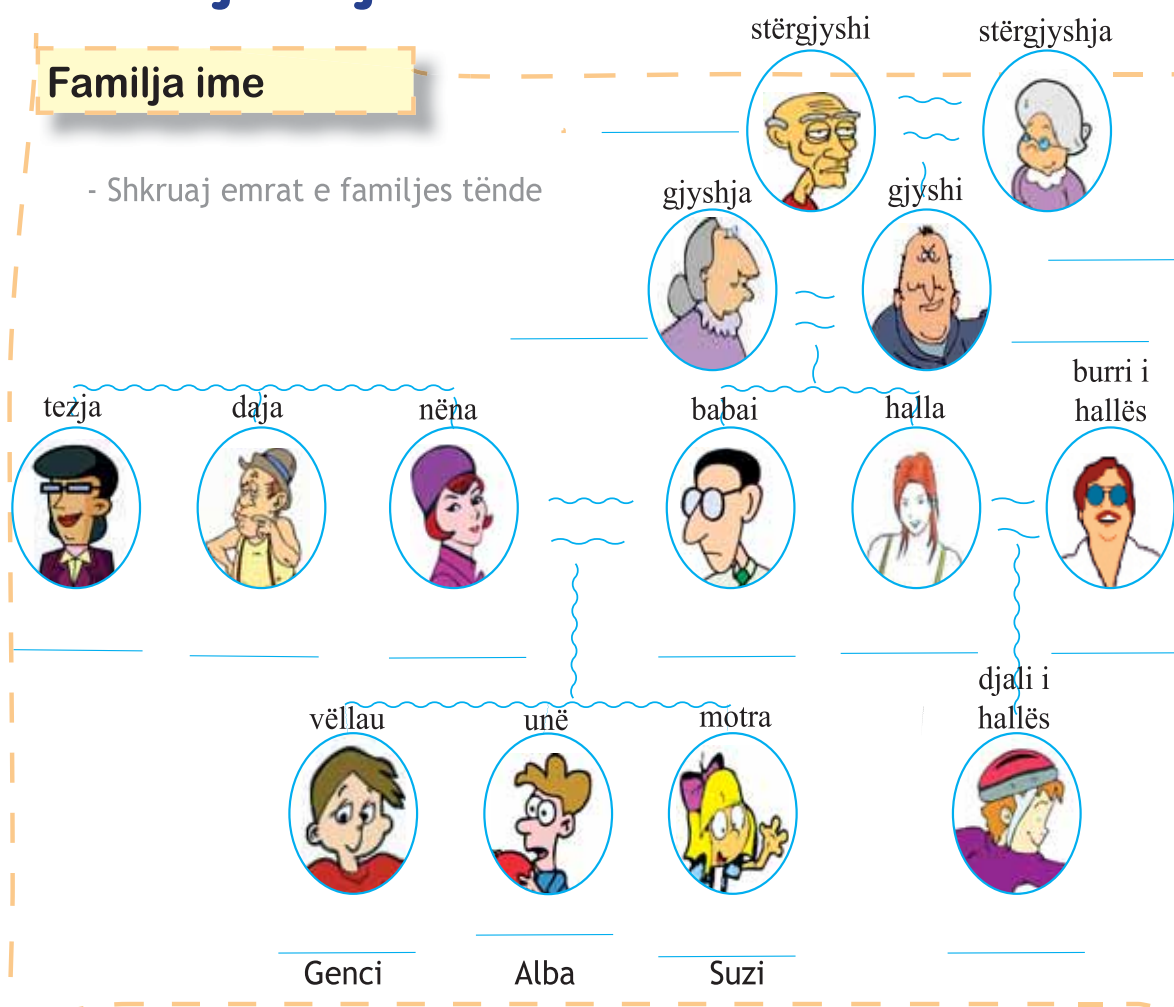

1. Ju njoftoj me

Familja ime

- Shkruaj emrat e familjes tënde

Prezanto veten

Unë quhem _____

Prindërit e mi janë nga _____

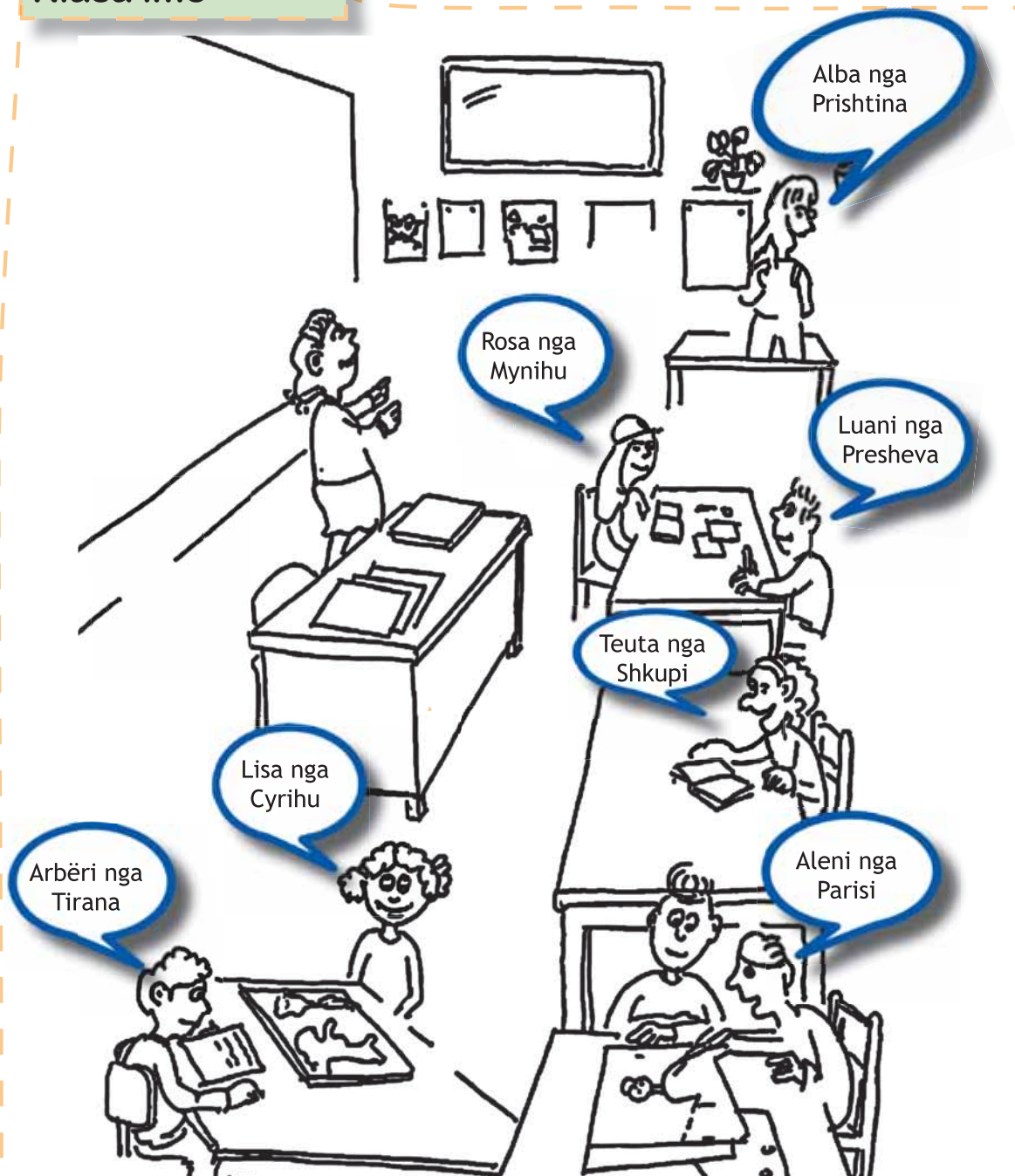
Gjyshërit e mi jetojnë në _____

Shëno shkurtesën
(nofkën) tënde

Halla ime jeton në _____

Shokët dhe shoqet e klasës

Klasa ime

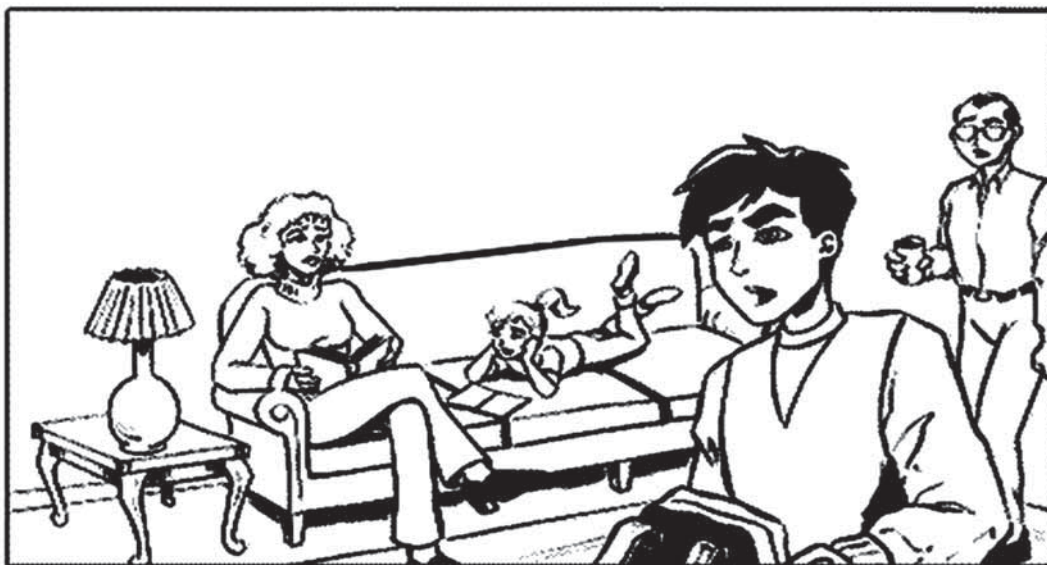

Shoku im quhet _____

Shoqja ime quhet _____

2. Bisedë familjare

Shiko e bisedo

Alba e Genci bisedojnë me prindërit e tyre për pushimet verore në vendlindje. Alba i luti prindërit që t'i ftonim Lisën dhe Timin në këtë udhëtim interesant. Të gjithë u pajtuan për këtë propozim të mirë.

Të nesërmen filluan përgatitjet për pushime.

Pushimet verore

Këndo

- Lisa e Timi, ndërkohë, morën leje nga familja e tyre për pushimet e shumëpritura në vendbanimet shqiptare.

PËRSHËNDETJE SHKOLLËS

Allergo

R. Sheqiri
K. Hysniu

O sa je - mi st'gë - zu - ar ba - llë lart shkojm' në pu - shi - me
Shkoll' e da - shur shko - lla i - me po të lë tash në vet - mi
sa na gë - zoi ky qer - shor të shkël - qy' - shëm ne po shkojm'
në shta-tor me for - ca t're - ja do të kthe-hem për - së - ri
nda - he - mi sot gjith - an - dej di - kush n'det di - kush në mal - si
mjaft' u lo-dhëm nën - të mu - aj tash na du - het pa - këz fres - ki

Detyra e projekte

*Bisedo për pushimet, vizitat familjare, piknikun etj.
Plotëso fjalitë e mëposhtme:*

Unë dëshiroj të pushoj në _____ (shëno ku).

Mua më pëlqen më shumë:

Durrësi Rugova Ulqini Ohri (shëno një vend).

- Çka ju pëlqen të merrni në pushime?

Lojërat, _____ (shëno çka).

3. Mikpritja shqiptare

Shiko e bisedo

- Mirë se erdhët, të dashurit e mi! - u tha gjyshi fëmijëve, duke i përqaftuar me radhë.

- Lisa e Timi janë shokët e klasës sonë. Me ta banojmë në një pallat,
- i tha Genci gjyshit!

Të gjithë ishin të gëzuar. U futën në veturën e gjyshit Ujkan. Ashtu arritën në shtëpinë e tij.

Vërteto e shëno

Alba e Genci te gjyshi në Ko_____.

Flamuri i Kosovës i ka:

pesë yje , gjashtë yje , tri yje , (shëno përgjigjen e saktë)

Unë dëshiroj të udhëtoj në vendlindje me: (rretho një)

Në tryezën e përbashkët

Shiko e bisedo

Gjyshi Ujkan u shprehu mirëseardhje fëmijëve. Ai i ftoi në tryezën me ushqime tradicionale, duke i uruar: “Mirë se ju solli zoti! Bukë, kripë e zemër”!

Fëmijët e shikuan me habi. Ata nuk i kuptuan fjalët që dëgjuan.

Gjyshja Hanë ua shpjegoi fëmijëve domethënien e fjalëve.

Fëmijët u kënaqën me ushqimet e shijshme.

Detyra e projekte

Trego kuptimin e fjalëve: “Bukë, kripë e zemër”.

Shkruaje një fjali për mikpritjen tënde në vendlindje.

4. Vizita në Prishtinë

Bisedo e mëso

Vizita e fëmijëve në sheshin “Nëna Tereze” në Prishtinë ishte një fillim i këndshëm.

Ata e vizituan shtatoren e Skënderbeut. Aty bënë shumë fotografi. Në anën tjetër të rrugës ishte Teatri Kombëtar. Aty fëmijët panë një shfaqje me kukulla.

Atdheu

Ç'pamje t'bukura ka vendi im,
Male t'larta o me blerim.
Tra, la, la, tra la la
Oh, sa bukuri!

Sa kullota e bagëti,
Çdo bregore, vresht' e ullinj.
Tra la la, tra la la,
Oh, sa bukuri!

T'gjith' punojmë edhe dëfnejmë
Më të bukur e bëjmë Atdheun.
Tra la la, tra la la
Oh, sa bukuri!

G. Avrazi

Ç'pa - mje t'bu - kra ka ven - di im ma - le t'lar - ta o me ble - rim
Tra, la. la, tra, la, la. Oh sa bu - ku - ri

B. Shehu
R. Pasmaçiu

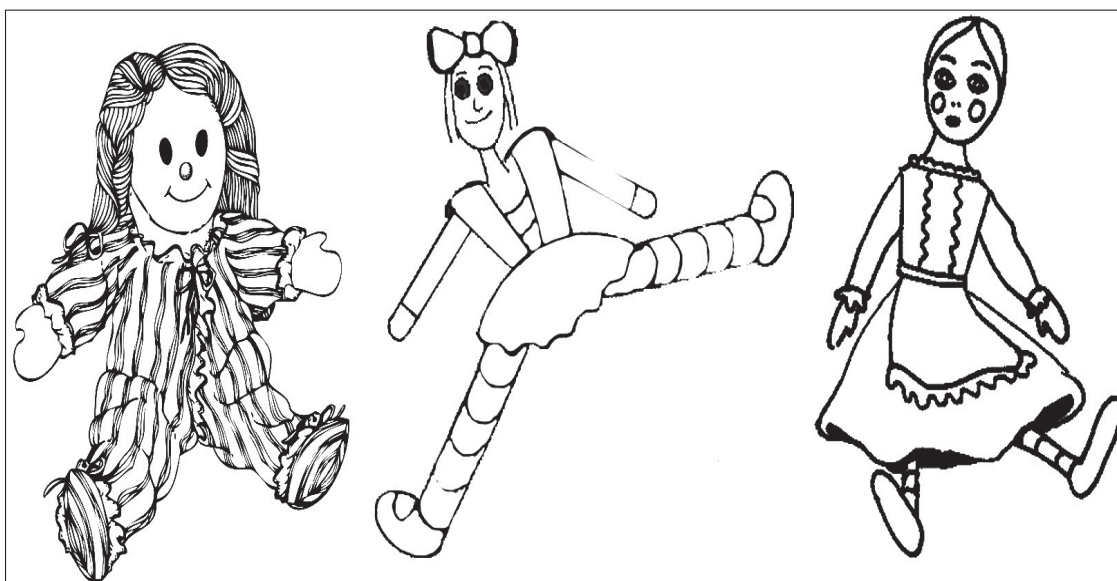
Në Muzeun e Kosovës

Shiko e mëso

Detyra e projekte

Ngjyros lojën e kukullave.

5. Bukuritë e Kosovës

Shiko e bisedo

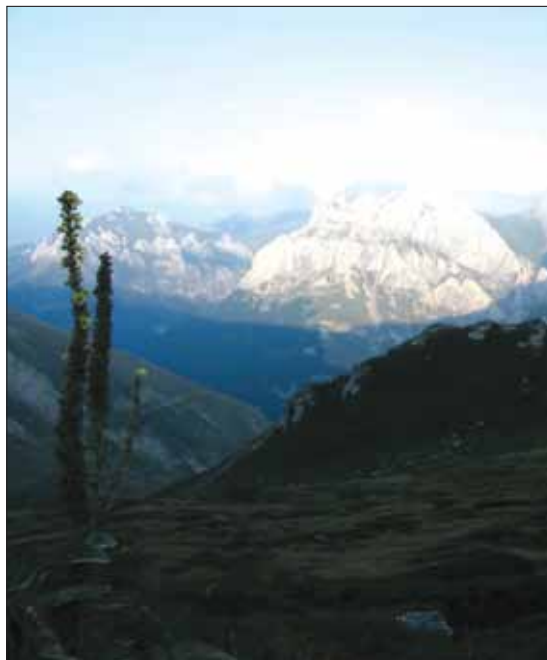
Në Mirushë

Në Shtëpinë e Lidhjes së Prizrenit

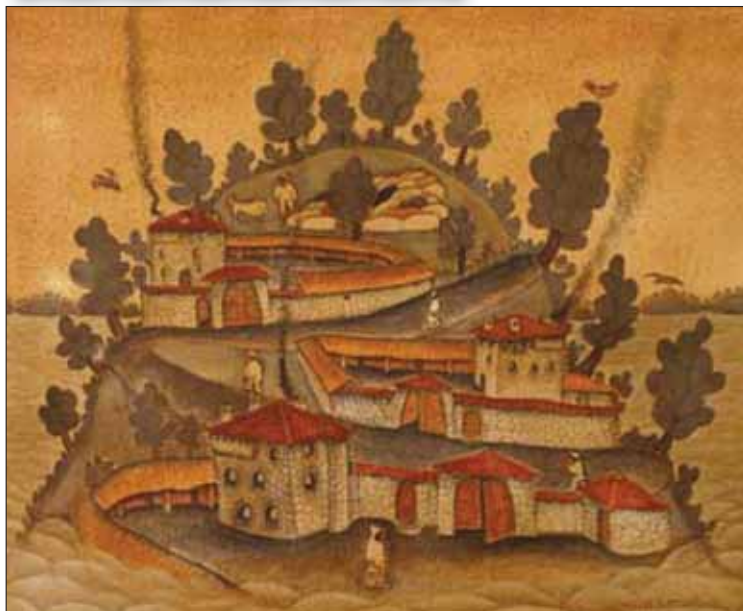
Në Shpellën e Gadimes

Në Malet e Sharrit

Vendi im

Dëgjo, këndo e mëso

Adem Kastrati: "Motiv nga fshati"

- Bisedo për pikturën "Motiv nga fshati".
- Pikturo në bllok një pamje fshati nga vendlindja.
- Mëso vargjet dhe ushtro t'i recitosh bukur.
- Lexo poezinë "Vendi im" dhe provo ta këndosh.

VENDI IM

- 1 Sa pyje, male,
Fusha me lule,
Kroje t'argjedta
Ka vendi im!
- 2 Burra vigana,
Djem si petrita,
Gra vasha t'bukura
Ka vendi im.
- 3 Si za bilbili,
Porsi val' deti
Vjen gjuha shqipe
E vendit tim!
- 4 Ku gjinden zanat?
Ku gjinden trimat?
Ku gjinden nanat?
Si n'vendin tim?

Qamil Guranjaku

Të këndojmë

Pyje male

(Q. Guranjaku)

Moderato R. Rudi

Sa py - je ma - le, fu - sha me lu - le, kro - je t'ar - gjen - d'ta
ka ven - di im. Bu - rra vi - ga - na, djemt' si pe -
tri - ta, gra, va - sha t'bu - kra ka ven - di im.

6. Ftesë nga daja Ukë

Lexo ftesën

Me rastin e martesës së djalit tonë

BESNIKUT
me
DONIKËN

Ju ftojmë të merrni pjesë në dasmë.
Dasma do të bëhet në restorant "Kalaja",
më 1 qershor 2010, duke filluar në orën 11.00.
Me dashuri, daja Ukë.

Bisedo e pastaj shkruaj për dasmat dhe fejesat

Kush s'ka për mik, s'ka as për vete!

Popullore

Në dasmën e fshatit

Dëgjo e vallëzo

Detyra e projekte

Cilat instrumente muzikore i ke dëgjuar?

Cilat instrumente popullore i njeh?

Shkruaji një ftesë shokut ose shoqes për një festë.

7. Komunikojmë

Mëso e komuniko

Në mbrëmje fëmijët biseduan nëpërmjet internetit me shokët dhe shoqet e klasës.

- O Greta, këtu në Kosovë është shumë bukur! - tha Lisa.
- Kemi vizituar shumë vende të bukura. Po t'i dërgojmë disa fotografi,
- i shkroi Alba një shoqeje.

Genci e Timi bisedonin me Ardin dhe Laurën në Sarandë. Ata i ftuan të takoheshin pas dy ditëve në Durrës.

Vërteto e shëno

A e përdorni internetin?

- Për çka e përdorni internetin më shumë?

Për lojëra?

Për mësim?

Për komunikim?

- Me çka komunikon më me dëshirë?

Me letra?

Me telefon?

Me e-mail?

Me shoqërinë tonë

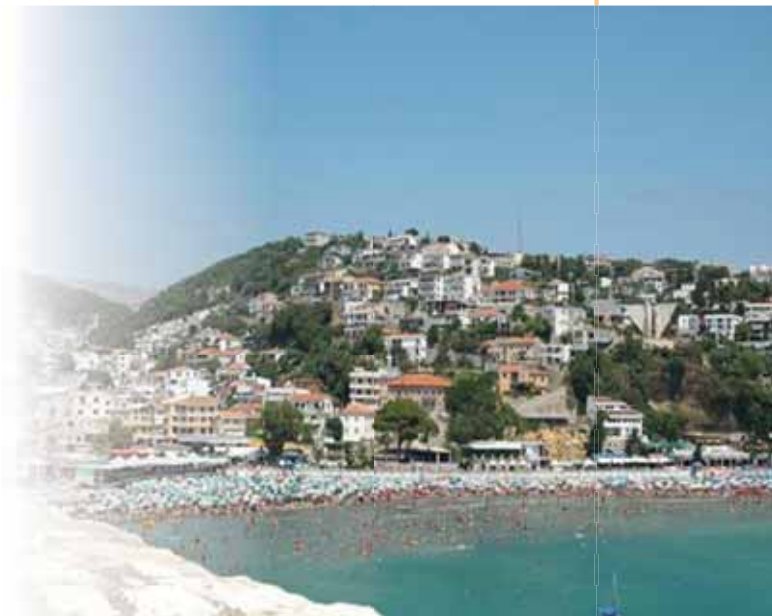
Shiko e bisedo

Pse jemi të ndarë

*Hape vallen shqipe
atje n'Kalabri,
më ngadalë nga Bujanoci
gjer n'Maqedoni.*

*Të gëzojm' se ne e kemi
mëmë Shqipërinë
kudo n'botë që jemi shk'putur
thërret me dashuri.*

Ref: Ne fëmijët ...

Kërko e shkruaj

Artin e skuqi

Kompjuteri.

Arta komunikoi me

Die_____.

Besa shëtiti në

Pl_____.

Zgjimi lahet në

Pa_____u.

8. Udhëtojmë

Mëso e bisedo

Lisa, Timi, Alba, Genci dhe prindërit e tyre u nisën për në Durrës. Rrugës, ata bisedonin e këndonin. Kënaqeshin me pamjet e bukura të natyrës, fushat, grykat, malet...

- Sa të larta janë këto male! - tha Lisa e befasuar.
- Nëpër këto male kalon tuneli i Kalimashit.
- Sa i gjatë qenka ky tunel! - u habitën fëmijët.

Ndërkohë babai i Albës filloi të recitonte këto vargje:

O MALET E SHQIPËRISË

*O malet e Shqipërisë dhe ju o lisat e gjatë,
Fushat e gjera me lule që ju kam ndërmend ditë e natë.*

*Ju bregore bukuroshe e ju lumenj të kulluar
çuka, kodra, brinja, pllaja, gërxhe e ju pyje të gjelbëruar.
Do këndoj bagëtinë, që mbani ju e ushqeni
O vendthit e bekuar, ju mendjen ma dëfreni.*

*Ti, o Shqipëri, më ep nder, me ep emrin shqiptar,
Zemrën ti ma gatove, plot me dëshirë dhe me zjarr...*

Naim Frashëri

Nëpër Shqipërinë e bukur

Shiko e bisedo

Alush Shima:
"Fshati bregdetar"

"Syri i kaltër"
në Sarandë

Lumenjtë e vendit tim

Në lumenjtë e vendit tim

Vala e gëzuar.

Fusha nga vrapon ajo

Tok' e begatuar.

Ref: Gargullon ...

LUMENJTË E VENDIT TIM

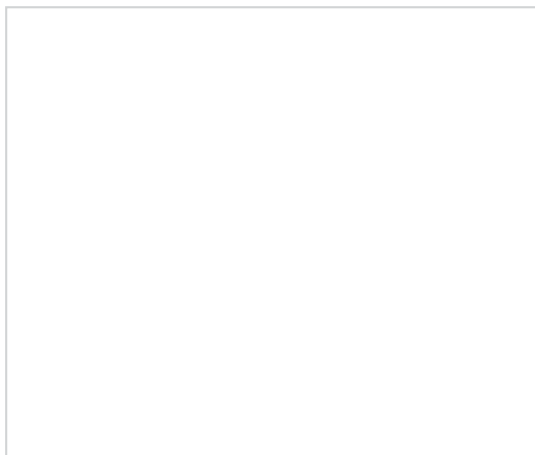
A. Jagnej
E. Basha

Allegretto

Në lu - menjt' e ve - ndit tim u - fët e ku - llu - ar,
Ma - let nga ka - lojn' me vrap, py - je të gjel - b'ru - ar.
Gur - ga - lloa e nuk po - shon fush' e plla - ja i fres - kon.
U - jë i be - ku - ar ar' e dridh pra - ni - ar.

Detyra e projekte

- Provo të vizatosh një pikturë dhe të shkruash një poezi për bukuritë e natyrës shqiptare

9. Në bregdet

Shiko e bisedo

Vërteto e shëno

- Sipas këtij ilustrimi, trego çfarë po bëjnë fëmijët në plazh?

Alba _____.

Timi _____.

Lisa _____.

Genci vrapon _____.

Në Durrës - lojë e argëtim

Lexo e bisedo

Pas vendosjes në hotel, fëmijët dolën në plazh.

- Uaa, sa i pafund qenka ky plazh! - u befasua Timi.
- Ejani të notojmë të gjithë! - propozoi Lisa.
- Do të notojmë dhe do të luajmë me top, - tha Genci.
- Pas lojës, do të ndërtojmë një kala të madhe me rërë, - propozoi Alba.
- E si duket një kala e vërtetë? - pyeti Lisa.
- Në mbrëmje do ta vizitojmë kalanë e vjetër të Durrësit, - tha Agroni.

Detyra e projekte

- *Ndërtoni një kala me materiale të zgjedhura.*

- *Vizato kalanë e ëndrrave tuaja.*

10. Shëtitje nëpër Tiranë

Shiko e bisedo

- Kjo është Tirana, kryeqyteti i Shqipërisë, - u tha fëmijëve Agroni. Ata u ndalën pranë monumentit të Skënderbeut.

- Sot do ta kalojmë ditën duke e vizituar këtë qytet të bukur. Së pari do të shëtisim nëpër këtë shesh të bukur. Pastaj do t'i vizitojmë Muzeun Kombëtar, Bibliotekën Kombëtare dhe Galerinë e Arteve.

Fëmijët u kënaqën gjatë këtyre vizitave.

Ilustrim i Agim Sulajt

Në Tiranë

Shiko e bisedo

Pas vizitave nëpër qytet, fëmijët drekuan në një restorant.
Edhe topat e akulloreve me ngjyra ishin më shumë se freskim!

Detyra e projekte

- Në hartën e Evropës shëno kryeqytetin e vendit ku jeton tash.

11. Kujtojmë historinë

Kujto e mëso

Timi e Lisa mësuan shumë emra djemsh e vajzash.

- Ilir, Albë, Genc, Agron, Teutë, Arbër ... janë emra shqip, - shpjegoi babai i Albës.

- Emra të bukur, - thanë Timi e Lisa.

- Edhe emrat tuaj janë të bukur, - tha babai i Albës. - Çdo gjuhë e ka bukurinë e vet.

Kënga e flamurit

Festive T. Daija

Ty fla - mur të' du - am shum' ti për ne je nën' e bab'
për ty gja - kun der-dhim lum' o fla - mur i
kuq me shkab' kë - nga jon' je - hon mbi
dhe mbi qy - tet e fush' e mal për fla -
mu - rin e vër - tet' për të shtrenj-tin i de - al'

Në Krujën e Skënderbeut

Lexo e bisedo

Kruja është qyteti i Skënderbeut.
Skënderbeu ishte prijësi i Arbërisë.
Ai ishte udhëheqës i mençur dhe trim i madh.
Ai u bë i famshëm në tërë botën.

Detyra e projekte

- Ngjyros shtatoren
e Skënderbeut?

12. Në fshat

Shiko e bisedo

Shkruaji numrat në vendet e dhura të kafshëve

1 Gjeli
2 Pulat
3 Delet

4 Kali
5 Lopa
6 Viçi

7 Gomari
8 Cjapi

Punë të ndryshme

Lexo e bisedo

Dikur populli ynë kishte traditë punimin e qilimave. Këta qilima punoheshin me vegje. Ata ishin shumë të bukur.

Veglat e punës ishin të thjeshta.

Detyra e projekte

- Lexo dhe trego kuptimin e fjalëve të urta popullore:

“Puna asht nder, puna asht vlerë”.

“Puna e mirë t’i kënaq sytë”.

“Punëtorin e don gjithkush, e dembelin s’e don kërkush”.

“Puno, e mos ja shtrij dorën kërkuj”.

Mblodhi: Destan Bajraktari

13. Këndojmë e vallëzojmë

Shiko e bisedo

Festivali i këngëve për fëmijë i mbledhi dhe i kënaqi ata me muzikë dhe vallëzim. Disa këngë ishin shumë të dashura. Ato u kënduan nga shumica e të pranishmëve. Nuk mungoi edhe vallëzimi i përbashkët!

Kënga jonë në festival

Moderato

Muzika: Sandër Çefa

U mblodhëm kok' më ko - kë te kë -
di - na në mal. Dhe thurëm ne një
kë - ngë o për fes - ti - val.
Ka kë - ga pun' e dhje - ta ka lo - dra
lu - le shum' në kë - ngën ton' të
thjeshtë gë - zi - mi der - dhet lum.

Kënga jonë në festival

*Mira ia nis një këngë,
Beni se ç'ia kthen.
Shokët i mbajnë iso,
Kënga rrotull vjen.
Ka kënga pun'...etj.*

Muzika shqiptare

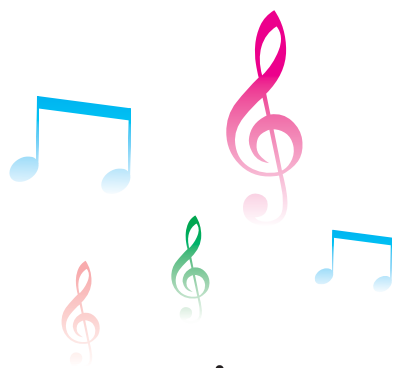
Këndo e mëso

Asaman-o trandofili çelës

Në një bahçe
me zymbyla
ka dal vasha
tuj shetit.

O qenka veshun
me të bardha,
zëri i saj
porsi bilbil.

Zemra më gëzoi,
kur ajo m'shikoi
zemra m'u bë mal
nga bukuri e saj.

Asaman-o trandofili çelës

Me ndjeshmëri Çesk Zadeja

As - a - man - o tra - nda - fi - li - çe - lës n'ty bil - bi - li po kën - don

dhe vaj - za si lu - le pran - ve - rës kën - gën tën - de po dë - gjon.

Po dë - gjon A - ma - ni a - ma - ni sho - kë mos e nga - ni

se më gë - zoj xha - nin bu - ku - ri e saj bu - ku - ri e saj.

The musical score is written in a single system with four staves. The first staff is the vocal line, and the following three are piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The score includes first and second endings for the final phrase.

Detyra e projekte

- Mëso për kënetarë dhe krijues të muzikës shqipe
- Krijto albumin tënd

14. Qyteti i bukur i Shkupit

Shiko e bisedo

Pamje
nga
Shkupi

Vizitorët ktheheshin nga Shqipëria në Kosovë. U ndalën në Shkup, që është kryeqyteti i Maqedonisë. Fëmijët shëtitën buzë lumit Vardar. Kaluan nëpër urën e vjetër. E panë shtatoren e Skënderbeut.

- Sa mirë, Skënderbeu na shoqëron edhe në Shkup! - tha Timi.

- Po Tim, ashtu është, Skënderbeu na shoqëron në shumë vende të botës, - tha Agroni.

Vizitorët vazhduan drejt qytetit të vjetër.

Ngjyrosni secilin me ngjyrë të caktuar.

Vendlindja e Nënës Tereze

Lexo e bisedo

Fëmijët u ndalën para një pllake metali.

- Këtu ishte shtëpia ku ka lindur Gonxhe Bojaxhiu - Nëna Tereze, - lexoi Teuta.

Ajo u foli fëmijëve për figurën dhe veprat bëmirëse të Nënës Tereze.

- Çka di për Nënë Tereze?

Musa Kalaveshi:
"Gonxhe për Gonxhen"

Nënë Tereze, moj nënëz-o

*Si p' llumbesh' shtegton në bot'
ti bën mir' e ndihmon
her si gonxhe, her' si hënë
na jep gaz, ti, moj nënë, hej!*

*Që nga jugu në veri
na i mbush zemrat dashuri
nënëz - o, moj nënëz - o
nën' Terez' moj nënëz - o.*

NËNË TEREZE, MOJ NËNËZ - O

M. Piperku

Si p' llum - besh shteg - ton në bot' ti bën mir' e ndih - mon her' si go - nxhe, her' si hë - në
na jep gaz, ti moj në - në hej! Që m - ga ju - gu në ve - ri, na, i mbush ze - mrat
da - shu - ri, në - në - zo, moj në - në - zo, nën' Te - rez' moj në - në -
zo! nën' Te - rez' moj në - në - zo, në - në - zo!

15. Për ditëlindjen e Timit

Shiko e bisedo

Mysafirët u kthyen në Kosovë.

U përgatit një festë e veçantë. Ishte ditëlindja e tetë e Timit.

Teuta e shtroi tryezën me të gjithë të mirat. Lisa i solli pijet dhe një tortë të madhe. Agroni e rregulloi muzikën dhe vendosi ndriçime me ngjyra. Alba e Genci bisedonin për dhuratat. Ndërsa Timi u zgjua nga celulari i Lisës dhe dëgjoi një këngë të njohur:

- Shumë urime për ty ...

Vërteto e shëno

Shëno përgjigjet dhe ngjyros figurat.

- Teuta e shtroi tryezën me _____

- Lisa i solli pijet dhe një _____

- Alba e Genci bisedonin për _____

Lojë, këngë e tortë

Lexo e bisedo

Kaluan disa çaste të paharruara me këngë, vallëzim e urime. Pastaj Timi u fryu tetë qirinjve dhe ndau një pjesë nga torta e stolisur. Të gjithë e përqaftuan atë dhe i dhanë dhurata të bukura.

Një punim dore me Skënderbeun mbi kalë bëri që Timi të gëzohej shumë.

Detyra e projekte

Trego për atmosferën në ditëlindjen e Timit dhe ditëlindje të tjera.

- Sot T _____ i mbush 8 vjet.

- Cila dhuratë e gëzoi më shumë Timin? _____

- Ditëlindja ime është më: _____

16. Piknik

Shiko e bisedo

Liqeni i Batllavës

- Çfarë të bëjmë sot? - pyeti Agroni.
- Luajmë me kokrra misri, - tha Timi.
- Jo, më mirë është të dalim në qytet, - kundërshtoi Genci.
- Pse të mos shkojmë në piknik? - pyeti Lisa.
- Të shkojmë në Liqenin e Batllavës, - tha Agroni. - Aty do të kalojmë shumë mirë. Do të peshkojmë. Do të luajmë. Do të përgatishim drekë së bashku.

Të gjithë brofën me gëzim dhe vrapuan të merrnin gjërat e nevojshme.

Komento e ngjyros vizatimin

Në Liqenin e Batllavës

Lexo e bisedo

- Shih çfarë peshku të bukur kemi zënë! - u tha Timi Teutës dhe Lisës, të cilat e mbulonin flinë me saç.

- Hidheni në liqen, - tha Lisa me dhembshuri. - Le të rritet. Le ta gëzojë jetën.

Peshku notoi me kënaqësi sërish në ujë.

Fëmijët e ndien veten të lehtësuar. Ata bënë një vepër të mirë.

Detyra e projekte

- Përshkruaj dhe vizato një pamje nga pikniku.

A large dashed rectangular box intended for drawing and writing.

17. Tregimet e gjyshit Ujkan

Shiko e bisedo

Para se të flinin, fëmijët e përqafonin gjyshin Ujkan.

Sonte gjyshi i dashur kishte zgjedhur t'u rrëfente atyre ngjarje dhe tregime interesante nga e kaluara shqiptare.

Një nga tregimet ishte edhe ky:

GJERGJ ELEZ ALIA

Një herë e një kohë jetonte një trim mbi trimat. Ai quhej Gjergj Elez Alia. Kishte nëntë vjet që lëngonte në shtrat me nëntë plagë. Plagët i kishte marrë nëpër luftëra për të mbrojtur atdheun nga pushtuesit e huaj. Mbi kokë i rrinte motra e tij që ia lante plagët me ujët e kroit dhe ia thante me flokët e saj. Një ditë, motra e Gjergjit ishte shumë e mërzhitur.

- Ç'të mërzhit kaq shumë, moj motër? - e pyeti ai.

- O Gjergj, nga deti ka ardhur një Baloz i zi dhe kërkon nga çdo shtëpi një dash e një vashë. Nesër e ka radhën kulla jonë.

- Jo, - tha Gjergji, - unë nuk kam vdekur ende që të lë motrën në dorë të Balozit të zi.

Gjergji e ftoi në duel Balozin. Baloz i zi, kur pa Gjergjin, nisi të tallej:

- A nga varri je ngritur, o Gjergj Elez Alia?

- O Baloz, - ia ktheu Gjergji, - të parët tanë na kanë lënë një amanet: përpara se të japim pasurinë dhe motrën, të japim jetën në fushë të mejdanit. Prandaj ruaju...

Dhe Gjergji e hodhi fort topuzin e tij. Topuzi i Gjergjit këputi kokën e Balozit të zi. Topuzi u ngul 12 pashë nën dhe. Pluhuri u ngrit 12 pashë përpetë.

Trupin e përpiu dheu. Nëntë vjet vendi mbajti erë të keqe.

Legjendë shqiptare

Fjalorth

amanet - porosi

topuz - mjet lufte

pash - masë gjatësie

Tregimi im

Shiko e bisedo

Ismail Lulani: "Bajlozi i zi"

Detyra e projekte

- Trego një përrallë për heronjtë e adhuruar.
- Shkruaj emrat e heronjve nga filmat.

Trimat dalin prej lufte e jo prej fjalëve
Popullore

18. Kthimi në shtëpi

Shiko e bisedo

Shëtitjet nëpër vende të ndryshme shqiptare përfunduan. Timi e Lisa u kthyen në shtëpinë e tyre. Ata kanë shumëçka për të treguar.

Fotografitë, gjërat që kanë blerë, dhuratat që kanë marrë do t'i ruajnë përjetë. Derisa Alba filloi t'ju tregonte prindërve të vet për rrugët e gjata dhe shëtitjet e këndshme, Timi e hapi dhuratën e tij të dashur dhe tha:

- Vetëm xha Agroni ka ditur t'më dhurojë diçka të tillë!

Vërteto e shëno

- Bisedo dhe shëno për pushimet e Lisës dhe të Timit.

Me kë ishin në pushime? _____

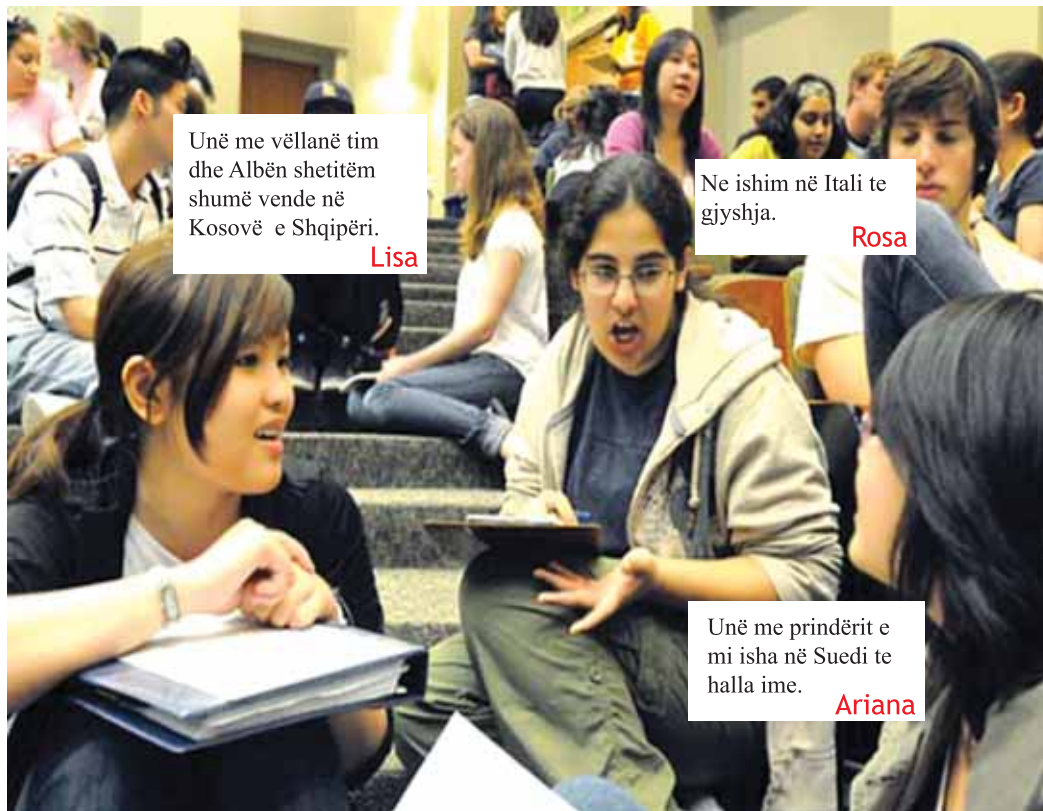
Kush e festoi ditëlindjen? _____

Cilat vende i vizituan ata? _____

Cilën dhuratë e pëlqeu më shumë Timi? _____

Bisedat në klasë për pushimet verore

Lexo e bisedo

Detyra e projekte

- Bisedo dhe shëno përshtypjet e pushimit tënd të paharruar.

Ku do të pushonit vitin tjetër? _____

19. Festojmë së bashku

Shiko e bisedo

Për ditën e shkollës u organizua një festë me program të pasur argëtues. Të gjithë nxënësit ishin të pranishëm në sallën e madhe për të ndjekur koncertin e të rinjve, grupin e valltarëve, grupin skenik, grupin e recitatorëve dhe galerinë e shkollës.

Programi u duartrokoi nga nxënësit. Vallja e Shotës, e luajtur nga Alba, Timi, Lisa e Genci, u rikthye në skenë dy herë!

Festat tona

Bisedo e shëno

Në botë ka shumë festa. Dallojmë festa familjare, fetare e shtetërore. Këto festa janë të ndryshme dhe secila ka datën e vet.

Detyra e projekte

*Pikturo në bllok një atmosferë festive.
Shkruaj me pak fjalë një festë të dashur.*

20. Letër nga Lisa e Timi

Shiko e bisedo

Të nderuar miq, zonja Teutë e zoti Agron,

Ditë më parë, u kthyem në shtëpitë tona nga një pushim i paharruar. Ishin ato ditë të bukura për ne. Shpesh bisedojmë me prindërit tanë për rrugët e gjata, për lojën në plazh dhe për shtatoren në tri qytete. Në asnjë moment nuk e harrojmë mikpritjen bujare dhe flinë e shijshme. Vendlindja juaj ishte përplot me bukuri natyrore dhe kulturore. Tash kur ne i kemi filluar mësimet në shkollë, shpesh i shikojmë në hartë vendet që i vizituam. Tash ne mësojmë me kënaqësi, sepse duam të dimë edhe për shumë vende të tjera si vendi juaj.

Ju lutem, përshëndetni gjyshin Ujkan, dajën Ukë dhe të gjithë familjarët tuaj në atdhe.

*Me shumë respekt,
Lisa, Timi dhe familja ime.*

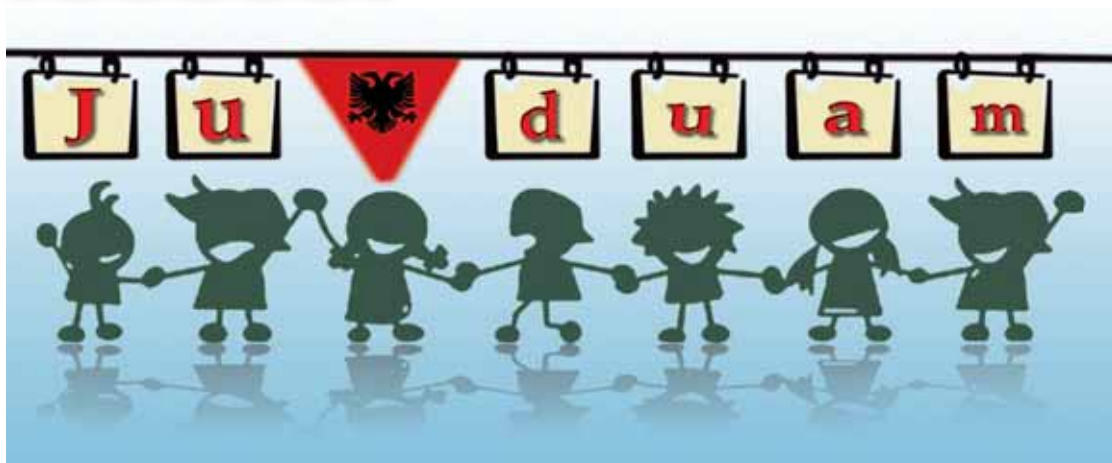
Letra ime

Shkruaj ti

Shkruaj për vizitat e tua më të mira.

Blank writing area with horizontal blue lines for text.

Fotoja jonë

Nysret Salihmixhiqi
"Loja"

Besa Luzha, Lush Culaj, Muhamet Ahmeti-Metis
KULTURA SHQIPTARE
Fletore tematike

Botimi i parë

Botues:
Shtëpia botuese "DUKAGJINI" - Pejë

Për botuesin:
Agim Lluka

Redaktor teknik:
Lavdim Beqiri

Tirazhi: 5.000 kopje
Formati: 205x285

U shtyp në shtator 2010
në shtypshkronjën "Dukagjini" - Pejë
www.dukagjinigroup.com

Katalogimi në botim - (CIP)
Biblioteka Kombëtare dhe Universitare e Kosovës

008(=18)(076.1)(075.2)

Luzha, Besa

Fletore tematike: kultura shqiptare: për nivelin e parë 1-3/
Besa Luzha, Lush Culaj, Muhamet Ahmeti. - Botimi 1.-Pejë:
Dukagjini, 2010. - 48 f. ilustr. me ngjyra; 27 cm.

1. Culaj, Lush 2. Ahmeti, Muhamet-Metis

ISBN: 978-9951-05-233-7

*Lejohet për botim me vendim të Ministrisë së Arsimit,
të Shkencës dhe të Teknologjisë të Kosovës, nr 295/2, të datës 22.06.2010*